

TAG CYNLLUNIAU MARCIO

**ASTUDIO'R CYFRYNGAU
UG/UWCH**

IONAWR 2012

RHAGARWEINIAD

Y cynlluniau marcio a ganlyn yw'r rhai a ddefnyddiwyd gan CBAC ar gyfer arholiad Ionawr 2012 TAG ASTUDIO'R CYFRYNGAU. Penderfynwyd arnynt yn derfynol yn dilyn trafodaeth fanwl mewn cynadleddau arholwyr gan yr holl arholwyr oedd yn ymwneud â'r asesiad. Cynhaliwyd y cynadleddau yn fuan ar ôl sefyll y papurau fel y gellid cyfeirio at yr amrediad llawn o ymatebion ymgeiswyr, gyda sgrïptiau wedi'u llungopïo yn sail i'r drafodaeth. Amcan y cynadleddau oedd sicrhau bod y cynlluniau marcio wedi'u dehongli a'u cymhwyso yn yr un modd gan yr holl arholwyr.

Gobeithir y bydd y wybodaeth hon o gymorth i ganolfannau ond cydnabyddir ar yr un pryd y gallai fod gan athrawon safbwyntiau gwahanol ynglŷn â manylion neu ddehongli gan nad ydynt wedi bod yn rhan o'r gynhadledd farcio.

Mae'n flin gan CBAC ond nid oes modd iddo ymgymryd ag unrhyw drafodaeth na gohebiaeth am y cynlluniau marcio hyn.

Uned	Tudalen
MS1	1
MS2	7

MS1

MS1: Cynrychioliadau ac Ymatebion

MS1: Cynllun Marcio Generig (Cwestiwn 1)

Cwestiwn 1

Lefel	<i>AA2: Cymhwyso gwybodaeth a dealltwriaeth wrth ddadansoddi cynhyrchion a phrosesau'r cyfryngau, ac wrth werthuso eu gwaith ymarferol eu hunain, i ddangos sut caiff ystyron ac ymatebion eu creu.</i>
Lefel 1: 0-15	Golwg arwynebol ar y testunau ar lefel synnwyr cyffredin. Diffyg canolbwyntio ar y testun. Disgrifiadol yn hytrach na dadansoddol. Rhywfaint o honni heb ei ategu neu amherthnasedd. Diffyg rhuglder. Heb fod wedi'i seilio ar wybodaeth neu ddealltwriaeth o'r cyfryngau.
Lefel 2: 16-23 (16-19) (20-23)	Ar ben isaf y lefel hon, bydd teimlad sylfaenol o sut caiff ystyron eu creu er y gall fod rhywfaint o ymgais i ddadansoddi nodweddion allweddol. Rhywfaint o adnabyddiaeth o gynodiadau ond tuedd i orfanylu ar y syml. Disgrifiadol. Ar ben uchaf y lefel hon, bydd ymgeiswyr yn dangos dealltwriaeth o destunau cyfryngol a'u confensiynau ynghyd â gallu i ddadansoddi. Adnabyddiaeth o gynodiadau a chynrychioliadau ond heb ei datblygu. Dealltwriaeth o sut mae testunau'n creu ystyron. Tuedd i ddisgrifio.
Lefel 3: 24-31 (24-27) (28-31)	Ar ben isaf y lefel hon, bydd dealltwriaeth gadarn o destunau cyfryngol a'u confensiynau ynghyd â gallu cadarn i ddadansoddi. Amgyffrediad cadarn o gynodiadau. Ar y lefel hon, gwneir pwyntiau, gan ddefnyddio termau priodol y cyfryngau. Safbwynt unigol yn dechrau dod i'r amlwg. Ar ben uchaf y lefel, bydd ymgeiswyr yn dangos dealltwriaeth dda o destunau a chonfensiynau cyfryngol ynghyd â gallu da i ddadansoddi. Defnydd hyderus o dermau'r cyfryngau a dadl wedi'i strwythuro'n dda, o bosibl yn tynnu ar wahanol ddulliau. Archwilio syniadau i roi dehongliad dilys o'r testun wedi'i ategu'n briodol.
Lefel 4: 32-40	Dadansoddi soffistigedig a chraff, yn dangos dealltwriaeth drylwyr o ddangosyddion a thechnegau allweddol. Mynegir syniadau cymhleth yn gydlynol. Ymwybyddiaeth o natur amlystyr testunau gydag adnabyddiaeth bosibl o'r ideolegol. Tystiolaeth o drosolwg. Defnydd wedi'i ddatblygu'n dda o dermau'r cyfryngau.

MS1: Cynllun marcio sy'n benodol i'r cwestiwn

Dyfernir marciau i ymgeiswyr ar gyfer pob un o'r amcanion asesu. Mae angen i farcwyr sicrhau bod ymgeiswyr yn cael eu gosod o fewn y lefelau cywir ac yn cael marciau yn unol â hynny.

Mae'r cynllun marcio sy'n benodol i'r cwestiwn yn darparu pwyntiau y gall ymgeiswyr gyfeirio atynt yn eu hatebion. Rhaid ei **ddefnyddio ar y cyd â'r grid perthnasol**. Atgoffir arholwyr, fodd bynnag, nad yw'n rhestr ddiffiniol ac y dylent fod â meddwl agored a mynd i'r afael â'r hyn y mae'r ymgeiswyr wedi'i ysgrifennu. **Rhaid** i atebion perthnasol, sy'n ymdrin â deunydd nad yw wedi'i gynnwys isod, gael eu gwobrwyo ar sail teilyngdod. Mae'n debygol y bydd amrywiaeth o ddulliau o ymdrin â Chwestiynau 2 a 3 ac mae canolfannau yn debygol o fod wedi astudio amrywiaeth o enghreifftiau gwahanol. Mae hynny'n gwbl dderbyniol a rhaid ystyried pob ateb yn unigol.

Astudiwch y **ddau** boster ffilm ar gyfer *Winter's Bone* (2010) ac *Unknown* (2011)

C.1 Dadansoddwch y ddau boster ffilm gan roi sylwadau am y canlynol:

- codau gweledol
- gosodiad a chynllun
- *genre*.

[40]

Winter's Bone:

Codau gweledol

- Defnyddio lliwiau tawel
- Goleuo
- Eiconograffeg a lleoliad
- dillad a golwg gorfforol
- edrychiad ac iaith y corff.

Gosodiad a chynllun

- safle delweddau yn awgrymu naratif
- defnyddio lliw
- lluniad y poster
- y defnydd a wneir o ddyfyniadau sydd wedi'u hamlygu a'u safleoedd
- arddulliau ffontiau
- sylliad.

Genre

- cliwiau i *genre* yn y dyfyniadau sydd wedi'u hamlygu
- awgrymiadau o ddirgelwch ac enigma
- teitl y ffilm
- lliwiau oer/tywyll – cynodiadau o 'dywyllwch' metafforaidd y ffilm
- Cynrychioliad rhywedd.

Unknown:

Codau gweledol

- Defnyddio lliwiau tawel
- Goleuo
- Cefndir allan o ffocws
- Defnyddio delweddau du a gwyn/graddlwyd
- Eiconograffeg ac awgrymiadau o leoliad
- dillad a golwg gorfforol
- edrychiad ac iaith y corff.

Gosodiad a chynllun

- safle delweddau yn awgrymu naratif
- lluniad y poster
- *montage* o ddelweddau yn y canol yn awgrymu naratif
- arddulliau ffontiau
- gosod cymeriadau
- sylliad.

Genre

- teitl y ffilm a llinell gofiadwy yn awgrymu mynd (*action*)
- eiconograffeg y gwn, y lleoliad a'r dillad
- mewnosodiad yn awgrymu enigma, cliwiau a mynd
- gwahanol gynrychioliadau rhywedd
- lleoli'r ddelwedd ganolog – hanner mewn tywyllwch/hanner golau.

C.2 (a) Dewiswch un o'r posteri ffilm ac awgrymwch ddwy gynulleidfa wahanol ar gyfer y ffilm hon. Rhowch resymau byr dros eich awgrymiadau. [6]

Gall awgrymiadau gynnwys:

Winter's Bone:

- Y rhai sy'n cael eu denu gan ddyfyniadau sy'n gwerthu'r ffilm
- Cynulleidfaoedd sy'n cael eu denu gan yr enigmâu a gyflwynir yn y poster drwy'r delweddau
- Gwobrau o Ŵyl Ffilmiau *Sundance*
- Cynulleidfaoedd sy'n cael eu denu gan actorion anhysbys
- Cynulleidfaoedd sy'n cael eu denu gan yr awgrymiadau o *genre* a naratif.
- Cynulleidfaoedd eilaidd eraill.

Unknown

- Cefnogwyr Liam Neeson
- Cefnogwyr Diane Kruger
- Cefnogwyr y *genre* mynd
- Cynulleidfaoedd sy'n cael eu denu gan enigmâu o naratif a awgrymir yn y poster.

Lefel 1 (0-2)	Yn nodi dwy gynulleidfa gredadwy.
Lefel 2 (3-6)	Yn disgrifio'r cynulleidfaoedd hyn yn fwy manwl

(b) Gan gyfeirio at y poster ffilm arall, archwiliwch sut mae cynulleidfaoedd yn cael eu denu at y ffilm hon. [9]

Winter's Bone

- Trwy'r enigmâu a sefydlir yn y poster
- Awgrymiadau o *genre* a naratif yn y dyfyniadau
- Enw'r ffilm
- Y delweddau sy'n awgrymu'r naratif – dull cyfarch difrifol ayb.
- Y gwobrau y gwnaeth y ffilm eu henniill yng Ngŵyl Ffilmiau *Sundance*
- Y ffaith ei bod yn ffilm gyllideb-isel gydag actorion anhysbys

Unknown

- Trwy'r awgrymiadau o'r *genre* mynd
- Cael Liam Neeson yn seren a'i ddefnyddio ef yn y ddelwedd ganolog
- Y dull cyfarch uniongyrchol
- Y mewnosodiad sy'n awgrymu rhamant a mynd
- Y cynrychioliadau rhywedd
- Lleoliad ac eiconograffeg.

Lefel 1: 0 – 2	Bydd y dulliau'n arwynebol ac yn dangos dealltwriaeth sylfaenol iawn yn unig o sut mae'r gynulleidfa wedi cael ei denu.
Lefel 2: 3 - 4	Bydd yr ateb yn rhoi dealltwriaeth sylfaenol ond perthnasol o sut mae'r gynulleidfa wedi cael ei denu.
Lefel 3: 5 – 7	Dealltwriaeth gydlynol, gadarn o sut mae'r gynulleidfa wedi cael ei denu (5). Bydd dealltwriaeth dda yn cael ei dangos ar gyfer rhan uchaf y lefel hon (6-7).
Lefel 4: 8 - 9	Dealltwriaeth soffistigedig o sut mae'r gynulleidfa wedi cael ei denu.

- (c) **Gan gyfeirio at eich enghreifftiau manwl eich hun, ond rhaid peidio â chynnwys enghreifftiau'r deunydd adnoddau, archwiliwch pam gall cynulleidfaoedd ymateb yn wahanol i'r un testun cyfryngol. [15]**

Efallai y bydd atebion yn ymdrin â'r canlynol:

- Lluniad y testun – i ddenu cynulleidfa benodol
- Rhywedd
- Oedran
- Ethnigrwydd
- Profiad diwylliannol
- Sefyllfa
- Sut mae testunau'n lleoli cynulleidfaoedd ac ymatebion cynulleidfaoedd i'r lleoli hynny (dehongliadau dewisol o destunau, dehongliadau gwrthwynebol, dehongliadau wedi'u trafod)
- Unrhyw bwyntiau perthnasol eraill.

Rhaid i'r pwyntiau hyn gael eu trafod gan gyfeirio at 2/3 enghraifft fanwl:

Lefel	<i>AA1: Dangos gwybodaeth a dealltwriaeth o gysyniadau, cyd-destunau a dadleuon beirniadol y cyfryngau.</i>
Lefel 1: 0-5	Fawr ddim neu ddim teimlad o gysyniad o gynulleidfa.
Lefel 2: 6-8 (6)	Dealltwriaeth sylfaenol o gysyniad cynulleidfa/defnyddwyr. Disgrifiadol ac wedi'i symleiddio'n ormodol.
(7-8)	Dealltwriaeth o gysyniad cynulleidfa/defnyddwyr yn dod i'r golwg ond heb ei datblygu. Gall fod cyfeiriadau ymhlyg at ddadleuon beirniadol ynghylch cynulleidfa/defnyddwyr. Dim cyfeiriadau at enghreifftiau penodol.
Lefel 3: 9-11 (9)	Gwybodaeth a dealltwriaeth gadarn o gysyniad cynulleidfa/defnyddwyr. Gall ddechrau dyfynnu materion, damcaniaethau neu ddadleuon perthnasol sy'n ymwneud ag ymateb cynulleidfa/defnyddwyr.
(10-11)	Gwybodaeth a dealltwriaeth dda o gysyniad cynulleidfa/defnyddwyr. Cyfeirio perthnasol at faterion sy'n ymwneud ag ymateb cynulleidfa/defnyddwyr ac sydd wedi'u cysylltu ag amrywiaeth o enghreifftiau priodol. Ymwybyddiaeth o ddamcaniaethau perthnasol, dadleuon newidiol, safbwyntiau a dulliau gwahanol.
Lefel 4: 12-15	Dealltwriaeth soffistigedig o gynulleidfa/defnyddwyr. Mae'n tynnu ar faterion a dadleuon sy'n ymwneud ag ymateb cynulleidfa/defnyddwyr ac mae'n mynd i'r afael â materion damcaniaethol perthnasol.

C.3 Gan gyfeirio at *eich enghreifftiau manwl eich hun*, archwiliwch gynrychioliad rhywedd yn y cyfryngau heddiw. [30]

- Rhaid i ymgeiswyr ddefnyddio 2/3 enghraifft benodol o sut mae testunau cyfryngol yn cynrychioli rhywedd a'u dadansoddi nhw yn fanwl gan ganolbwyntio ar gysyniad cynrychioliad.
- Mae disgwyl y bydd ymgeiswyr sy'n cyrraedd y lefelau uchaf yn dangos dealltwriaeth o gysyniad cynrychioliad ac yn gallu angori eu henghreifftiau dewisol o ran cyd-destun a phwrpas.
- Dylai'r enghreifftiau dewisol gael eu dadansoddi â thipyn o fanylder a rhaid i'r ymgeiswyr mwy galluog fynd i'r afael â nhw ar lefel fwy soffistigedig sy'n mynd y tu hwnt i honiadau syml o gadarnhaol a negyddol.
- Rhaid i'r enghreifftiau a ddefnyddir fod yn gyfoes er mwyn adlewyrchu cynrychioliad rhywedd 'yn y cyfryngau heddiw'.

Lefel	<i>AA1: Dangos gwybodaeth a dealltwriaeth o gysyniadau, cyd-destunau a dadleuon beirniadol y cyfryngau.</i>
Lefel 1: 0-11	Dadl arwynebol. Yn dibynnu'n drwm ar ddisgrifio. Diffyg enghreifftiau priodol. Fawr ddim tystiolaeth o ddealltwriaeth o gysyniad cynrychioliad.
Lefel 2: 12-17 (12-14)	Ymgais sylfaenol i fynd i'r afael â chysyniadau a dadleuon y cyfryngau. Golwg syml ar destunau. Diffyg dyfnder a datblygiad.
(15-17)	Teimlad o gysyniadau a dadleuon y cyfryngau. Gall y dulliau fod yn rhy ddisgrifiadol. Gall yr ateb fod wedi'i gyfyngu i'r deunydd ysgogi heb unrhyw gyferriad enghreifftiau penodol eraill.
Lefel 3: 18-23 (18-20)	Dealltwriaeth gadarn o faterion sy'n ymwneud â chynrychioliad. Ymgais cadarn i fynd i'r afael â chysyniadau a dadleuon y cyfryngau gan ddefnyddio enghreifftiau priodol. Bydd syniadau gweddol gymhleth wedi'u mynegi'n glir gyda rhywfaint o dystiolaeth o ddehongliad personol.
(21-23)	Dealltwriaeth dda o faterion sy'n ymwneud â chynrychioliad. Archwiliad da o gysyniadau a dadleuon perthnasol y cyfryngau gan ddefnyddio amrywiaeth o enghreifftiau priodol. Yn debygol o dynnu ar wahanol ddulliau.
Lefel 4: 24-30	Dealltwriaeth soffistigedig o faterion sy'n ymwneud â chynrychioliad wedi'u cysylltu â meddwl a damcaniaethau cyfredol. Archwiliad hyderus o gysyniadau'r cyfryngau. Teimlad da o faterion a dadleuon ynghylch amrywiaeth eang o destunau cyfryngol.

MS4

MS4: Y Cyfryngau – Testun, Diwydiant a Chynulleidfa

Gan na ddefnyddir ffracisynau, noder mai *canllawiau* yn unig yw'r rhifau a ddefnyddir i gyrraedd lefelau ar gyfer y ddau Amcan Asesu a'u bod wedi'u rhoi mewn cromfachau sgwâr [...]. Dylid penderfynu ar **farc terfynol** ymgeisydd **o fewn lefel** ar sail y **cyfanswm allan o 30** fel y nodir isod.

Lefel/Marciau	AA1 Dangos gwybodaeth a dealltwriaeth o gysyniadau, cyd-destunau a thrafodaethau beirniadol y cyfryngau	AA2 Cymhwyso gwybodaeth a dealltwriaeth wrth ddadansoddi cynhyrchion a phrosesau'r cyfryngau, ac wrth werthuso eu gwaith ymarferol eu hunain, i ddangos sut caiff ystyron ac ymatebion eu creu
Lefel 1: 0-11	Ymateb sylfaenol, synnwyr cyffredin. Dealltwriaeth arwynebol o'r testunau a astudiwyd a'u cyd-destunau o ran y diwydiant a/neu'r gynulleidfa. Mae manylion amherthnasol yn nodweddu'r ymateb. [0-7]	Bydd y dadansoddiad yn wan ac â diffyg dyfnder, yn tueddu i fod yn gyffredinol heb unrhyw enghreifftiau i'w ategu. [0-3]
Lefel 2: 12-17 (12-14) (15-17)	Ar ben isaf y lefel hon, bydd dechreuadau ymateb perthnasol ond bydd diffyg canolbwynt. Bydd ganddynt wybodaeth sylfaenol o'u cyd-destunau o ran y diwydiant a'r/neu'r gynulleidfa. Ar ben uchaf y lefel hon, bydd safbwynt yn dod i'r amlwg a gall enghreifftiau gael eu defnyddio'n fwy perthnasol. Mae atebion yn debygol o fod yn fwy disgrifiadol. [8-11]	Ar ben isaf y lefel hon, bydd dadansoddiad sylfaenol ond anghyson o'r berthynas rhwng y testun, y diwydiant a'r gynulleidfa (fel y bo'n briodol). Bydd unrhyw ddadansoddi yn debygol o fod wedi'i fynegi'n syml o'r modd y caiff ystyron ac ymatebion eu creu. Ar ben uchaf y lefel hon, bydd y dadansoddiad o'r berthynas rhwng y testun, y diwydiant a'r gynulleidfa (fel y bo'n briodol) yn dueddol o fod yn ddisgrifiadol. Bydd dealltwriaeth o'r modd y caiff ystyron ac ymatebion eu creu yn amlwg. [4-5]
Lefel 3: 18-23 (18-20) (21-23)	Ar ben isaf y lefel hon, bydd ymateb cadarn sy'n dangos gwybodaeth a/neu ddealltwriaeth o'r testunau a'u cyd-destunau o ran y diwydiant a'r gynulleidfa. Ar ben uchaf y lefel hon, dangosir dealltwriaeth dda o destunau, eu cyd-destunau o ran y diwydiant a'r/neu'r gynulleidfa drwy enghreifftiau perthnasol a manwl ynghyd â gwneud defnydd priodol o dermau perthnasol y cyfryngau. [12-15]	Ar ben isaf y lefel hon, bydd dadansoddiad cadarn o'r berthynas rhwng y testun, y diwydiant a'r gynulleidfa (fel y bo'n briodol). Bydd dealltwriaeth gadarn o'r modd y caiff ystyron ac ymatebion eu creu yn amlwg. Ar ben uchaf y lefel hon, bydd dealltwriaeth dda o'r modd y caiff ystyron ac ymatebion eu creu. [6-7]
Lefel 4: 24-30 (24-26) (27-30)	Ar ben isaf y lefel hon, bydd dealltwriaeth dda iawn o destunau cyfryngol, eu cyd-destunau o ran y diwydiant a'r/neu'r gynulleidfa. Bydd yr enghreifftiau a ddefnyddir yn fanwl ac yn dangos safbwynt. Gwneir defnydd priodol o dermau perthnasol y cyfryngau. Ar ben uchaf y lefel hon, bydd dealltwriaeth soffistigedig o destunau cyfryngol, eu cyd-destunau o ran y diwydiant a'r/neu'r gynulleidfa. Bydd yr enghreifftiau a ddefnyddir yn fanwl ac yn arwain at safbwynt wedi'i sefydlu'n dda. Gwneir defnydd priodol iawn o dermau perthnasol y cyfryngau. [16-20]	Ar ben isaf y lefel hon, bydd dadansoddiad da iawn o'r berthynas rhwng y testun, y diwydiant a'r gynulleidfa (fel y bo'n briodol). Felly hefyd, bydd dealltwriaeth dda iawn o'r modd y caiff ystyron ac ymatebion eu creu. Ar ben uchaf y lefel hon, bydd dadansoddiad soffistigedig o'r berthynas rhwng y testun, y diwydiant a'r gynulleidfa (fel y bo'n briodol). Felly hefyd, bydd dealltwriaeth soffistigedig o'r modd y caiff ystyron ac ymatebion eu creu. [8-10]

MS4: Cynllun marcio sy'n benodol i'r cwestiwn

Noder: *Ar gyfer pob cwestiwn, bydd yr atebion yn ddibynnol ar y diwydiant a ddewisir.*

Bydd canolfannau wedi astudio diwydiannau gwahanol a defnyddio amrywiaeth o brif destunau gwahanol gyda'u hymgeiswyr. Cyfrifoldeb yr arholwr yw sicrhau bod yr ymgeiswyr yn gywir o ran y wybodaeth ffeithiol a ddarparant ond dylai fod â meddwl agored ynghylch y dulliau gwahanol y gall ymgeiswyr eu defnyddio i ymdrin â'r cwestiynau. Nid oes atebion cywir nac anghywir (ar wahân i fanylion ffeithiol) ac mae'n debygol y bydd amrywiaeth o atebion i'r cwestiynau – mae hynny'n gwbl dderbyniol a rhaid ystyried pob ateb yn unigol. Disgwylir i ymgeiswyr gyfeirio at **dri** thestun ym mhob ateb ond ni ddisgwylir yr ymdrinnir yn gyfartal â'r testunau y cyfeirir atynt. *Os nad ydynt yn cyfeirio at dri thestun yn eu hatebion gweler y nodyn isod ar fynd yn erbyn y cyfarwyddyd.* Efallai na fydd yr ymgeiswyr gwannaf yn cyfeirio at dri thestun ac efallai y bydd rhai ymgeiswyr yn cyfeirio at fwy na thri – bydd angen marcio'r atebion hyn ar sail teilyngdod a rhoddir arweiniad pellach ynghylch yr atebion hyn yng nghyfarfod yr arholwyr.

Dyfernir marciau i ymgeiswyr ar gyfer pob un o'r amcanion asesu. Mae angen i arholwyr sicrhau bod ymgeiswyr yn cael eu gosod o fewn y lefelau cywir ac yn cael marciau yn unol â hynny.

Mae'r cynllun marcio hwn sy'n benodol i'r cwestiwn yn cynnig pwyntiau y gall ymgeiswyr eu cynnwys yn eu hatebion. Rhaid ei **ddefnyddio ar y cyd â'r grid uchod**. Atgoffir arholwyr, fodd bynnag, nad yw'n rhestr ddiffiniol ac y dylent fod â meddwl agored a mynd i'r afael â'r hyn y mae'r ymgeiswyr wedi'i ysgrifennu. **Rhaid** i atebion perthnasol, sy'n ymdrin â deunydd nad yw wedi'i gynnwys isod, gael eu gwobrwyo ar sail teilyngdod. Gan y bydd canolfannau wedi dewis amrywiaeth eang o destunau i'w hastudio, mae'n debygol y bydd amrywiaeth o ddulliau o ymdrin â'r cwestiynau. Mae hynny'n gwbl dderbyniol a rhaid ystyried pob ateb yn unigol.

Mynd yn erbyn y cyfarwyddyd

Mae'n ofynnol yn yr uned hon i ymgeiswyr gyfeirio at **dri** phrif destun ym mhob ateb. Os nad ydyn nhw'n cyfeirio at **dri** thestun, cymhwysir y marciau fel a ganlyn:

Cyfeirio at ddau destun	- 3
Cyfeirio at un testun neu heb gyfeirio at unrhyw destun	- 5

Bydd y sylwadau'n cyfiawnhau'r marc ar ddiwedd yr ateb yn dangos y newid hwn. Caiff ei nodi hefyd ar glawr blaen y sgript.

ADRAN A: TESTUN

Atebwch un cwestiwn o'r adran hon.

A1. Archwiliwch y cynrychioliadau gwahanol o *naill ai* dynion *neu* oedran yn eich tri phrif destun.

Mae'n bosibl y gall rhai ymgeiswyr gyfeirio at wrywdod mewn un enghraifft a ddewisir ac oedran mewn enghraifft arall. Mae hynny'n dderbyniol. Yn yr un modd – efallai y bydd cyfeiriadau at oedran yn "hŷn" neu'n "ieuenctid" neu'n gymysgedd – eto, yn dderbyniol. Mae'n bosibl hefyd, yn dibynnu ar y testunau a astudiwyd, y gall ymgeiswyr ddadlau nad yw'r cynrychioliadau'n wahanol. Eto, byddwch yn hyblyg yn eich marcio a chwiliwch am gydlynid yn y ddadl.

Gall pwyntiau yr ymdrinnir â nhw gynnwys cyfeirio at y canlynol:

- Edrychiad, codau gwisg, dull cyfarch
- Cymeriad, agweddau,
- Cynrychioliadau heriol, traddodiadol, ystrydebol

A2. Pa mor bwysig yw cymeriadau i'r naratif yn eich tri phrif destun?

Gall ymgeiswyr ddadlau eu bod yn bwysig, neu nad ydynt yn bwysig, yn dibynnu ar y testunau a ddewisir. Marciwch ar sail teilyngdod a chwiliwch am gydlynid dadl – ac am bwyntiau'n cael eu hategu. Efallai na fydd ymgeiswyr y graddau isaf yn gwneud dim mwy na disgrifio cymeriadau; dylai ymgeiswyr y graddau uchaf fynd i'r afael â rhan *pa mor bwysig* y cwestiwn. Cymerwch gymeriad i olygu perfformiwr, cyflwynydd, person (e.e. yn y newyddion) yn y naratif.

Gall pwyntiau a wneir gynnwys cyfeirio at y canlynol:

- Disgrifiad o'r cymeriad (marciwch ar sail teilyngdod).
- Rôl neu swyddogaeth y cymeriad yn y naratif.
- Cyfeirio at ddamcaniaeth (e.e. Propp, Vogler, Todorov ayb) – gwnewch yn siŵr y defnyddir hyn yn berthnasol.

ADRAN B: DIWYDIANT A CHYNULLEIDFA

Atebwch **ddau** gwestiwn o'r adran hon, gan ddefnyddio diwydiant cyfryngau gwahanol ar gyfer pob un.

B1. Aseswch brif fanteision y rhyngrwyd ar gyfer eich tri phrif destun.

Mae hwn yn gwestiwn eithaf agored; byddwch â meddwl agored. Efallai y bydd atebion i raddau helaeth yn cysylltu â marchnata a gall pwyntiau yr ymdrinnir â nhw gyfeirio at y canlynol:

- Mae'r rhyngrwyd yn dal sylw'r gynulleidfa (e.e. trwy bwyntiau a nodir isod)
- Gwefannau sy'n uniongyrchol gysylltiedig â'r testunau a ddewisir e.e. gwefan y BBC, gwefan ffilm, papur newydd/cylchgrawn ar-lein
- Blogiau
- *Twitter*
- Defnyddio *YouTube*
- Gwefannau rhwydweithio cymdeithasol e.e. *MySpace*, *Facebook*, *Bebo*, ayb.

B2. Gan gyfeirio at eich tri phrif destun, trafodwch nodweddion allweddol eu dosbarthu.

Gofynnir i ymgeiswyr ddewis nodweddion allweddol i'w trafod – byddwch â meddwl agored ynghylch eu blaenoriaethu. Yn achos rhai testunau/ymgeiswyr efallai y bydd hyn yn cysylltu â marchnata/hyrwyddo; yn achos eraill efallai y bydd pwyntiau allweddol yn fwy seiliedig ar ddiwydiant/berchenogaeth.

Gall rhai pwyntiau allweddol gynnwys cyfeirio at y canlynol:

- Ariannol – perchenogaeth, cyllideb, ayb
- Diwydiant – maint, cwmpas
- Lleoliad, strategaethau marchnata
- Rhyngrwyd.

B3. Archwiliwch y ffyrdd gwahanol mae eich tri phrif destun yn denu eu cynulleidfaoedd.

Mae hwn yn gwestiwn agored a bydd atebion yn dibynnu ar y testunau a ddewisir ond gall pwyntiau yr ymdrinnir â nhw gynnwys cyfeirio at y canlynol:

- Lleoliad, amllder, ayb
- Defnyddio rhaghysbysebion, hysbysebion, ayb
- Defnyddio sêr, enwogion
- Hiwmor, sioc
- Codau ysgrifenedig, iaith, cerddoriaeth
- Dull cyfarch
- Defnyddio'r rhyngrwyd, gwefannau rhwydweithio cymdeithasol, firaol, ayb
- Trwy'r naratif, *genre*.

B4. Pa mor fyd-eang yw apêl eich tri phrif destun?

Efallai na fydd gan rai testunau a ddewisir apêl fyd-eang – gall ymgeiswyr ddadlau eu bod yn y bôn yn Brydeinig o ran thema, tôn, dosbarthiad ayb – mae hynny'n gwbl dderbyniol a rhaid eu marcio ar sail teilyngdod. Fodd bynnag, mae gan lawer o destunau apêl fyd-eang a gall pwyntiau yr ymdrinnir â nhw gynnwys:

- Math o gynnyrch
- Thema, naratif, *genre*
- Defnyddio sêr, enwogion
- Dosbarthu a marchnata
- Rhyngrwyd
- Ffactorau cynulleidfa – cysylltau â damcaniaeth (e.e. Defnyddiau a Boddhad, pleserau cynulleidfa).

CBAC
245 Rhodfa'r Gorllewin
Caerdydd CF5 2YX
Ffôn: 029 2026 5000
Ffacs: 029 2057 5994
E-bost: arholiadau@cbac.co.uk
gwefan: www.cbac.co.uk